

Jak je důležitý postoj při modlitbě

Čemu nás dnes učí Ježíš svým slovem? Na co klade dnes důraz? Někteří lidé si na sobě příliš zakládají, jak jsou spravedliví a s tímto sebeospravedlněním vstupují i do modlitby. Nevšímají si však svého tvrdého a povýšeneckého srdce, které je vždy na překážku k setkání s Bohem. Vyprávění o tom, jak do chrámu vstoupili farizej a celník, známe. Všimněme si, že pokaždé, když slyšíme slovo farizej, tak nás to už automaticky vede k tomu, že půjde o něco negativního. Farizeus nám

zní jako někdo velmi pyšný, nadutý a vede dvojitý život, na jeho tváři už předem vnímáme faleš a přetvářku. Zkusme si však farizee, ale i celníka popsat dnešní zkušeností tak, abychom se přiblížili k chápání Ježíšových posluchačů před dvěma tisíci lety: Do chrámu přišel zasloužilý farník. Farník, který vede spořádaný život, který se modlí, vede k tomu svou rodinu. Farník, který chodí jak v neděli, tak i zasvěcené svátky. Farník, který dodržuje každý pátek půst nejenom od masa, ale o chlebu a o vodě. Farník, který čte Písmo svaté a zná docela dobře Katechismus. Farník, který přispívá na chod farnosti nemalou částkou. Do chrámu také přišel farník, který toho moc nenachodí. Je to známý kšeftař, který už ošidil nejednoho člověka, dokonce i svého spolufarníka. Svě děti k Bohu nijak nevede, do sbírky vhodí vždy jen hrst drobných, pokud vůbec a nějak se o život farnosti ani nestará. Navíc, co do politické příslušnosti je tam, kde mu to může kápnout v každém režimu. S kým budeme více sympatizovat? O tom není sporu.

Jenže, Ježíš učí, že i takový spořádaný člověk může mít pro Boha uzavřené srdce a to pro svůj vnitřní pyšný postoj. A naopak, i ten, kdo sem tam zabloudí do chrámu, může mít v danou chvíli skutečně Bohu velmi otevřené srdce. A právě na tuto skutečnost Pán upozorňuje. Pán Ježíš neodsuzuje farizeův spořádaný život, ani neomlouvá celníkovu ledabylost. Zdůrazňuje, že je třeba vždy dbát na postoj srdce. Tvrdé a pyšné srdce farizee může znázornit nám velmi známá postava pyšného Ivánka z pohádky Mrazík: „Když se dívám na sebe, tak se musím pochválit, nevypadám věru zle, zkrátka chlapík, jak má být.“

Církev na Východě učí věřící modlitbě celníka, kterou nazývá modlitbou Ježíšovou, vyjádřenou těmito slovy: „Pane Ježíši, Synu živého Boha, smiluj se nade mnou hříšným.“ Tuto modlitbu se věřící modlí na růženci mnohokrát denně, aby jejich srdce bylo otevřeno stále pro Boha. Postoj srdce kteréhokoli člověka totiž otevírá přístup k Bohu a Boha k člověku. Srdce pokorné, nebo také chudé před Bohem je otevřenou branou, jíž Bůh může vstoupit. U Sirachovce jsme četli v prvním čtení: „Modlitba chudého proniká oblaka a nezastaví se, dokud tam nedojde“ (Sir 35,22). Písmo svaté svědčí na mnoha postavách a jejich příbězích, co to znamená mít chudé srdce před Bohem. Srdce vnímající svou omezenost, hříšnost, srdce, které potřebuje nutně Boha – to jsou Hospodinovi chudí - anáwím. „Blahoslavení chudí duchem“, učil Ježíš. Písma nás učí, kterými cestami vchází Bůh do světa: Vybírá si ty, kteří jsou chudí na pýchu: Maria a Josef - dva prostí z "bezvýznamného kraje", betlémští pastýři - ti, kteří v očích lidí podnikavých a mocných nic neznamenají, dělníci - rybáři u jezera - budoucí apoštolé, apod. Starý zákon svědčí o Hospodinových chudých: Abraham - neustálý poutník bez vlastního kusu země a bez potomstva, Mojžíš - vyhnanec v poušti, člověk s vadou řeči, David - nejmladší ze synů obyčejného pastýře apod. Ne všichni chudí duchem museli být nutně i chudí majetkem,

abychom dořekli celek. Někteří z Hospodinových chudých byli chudí, jiní velmi bohatí, všichni však měli chudé srdce a proto Bůh mohl skrze ně konat velké dílo. Vstupujme do modlitby vždy jako ti, kteří se hluboce sklánějí před Boží přítomností, jako ti, kdo touží po Bohu celým srdcem a vědí, že pouze On může naplnit naši přítomnost. Modlitba Východu nám může být vždy pomůckou pro postoj pokory: „Pane Ježíši, Synu živého Boha, smiluj se nade mnou hříšným.“